

Vraag nr. 202
van 27 mei 2005
van de heer BART DE WEVER

MO-cursussen – Doelgroep

Als gevolg van een beslissing van de vorige Vlaamse Regering krijgen op dit ogenblik enkel de laaggeschoolden een cursus Maatschappelijke Oriëntatie (MO) aangeboden. Dit betekent in de praktijk dat ongeveer 60 % van de nieuwkomers geen cursus MO mag of kan volgen.

Dit is echter niet in overeenstemming met het inburgeringsdecreet. Bovendien benadrukt de Beleidsnota Inburgering 2004-2009 het belang van maatschappelijke oriëntatie in het inburgeringsproces. Nieuwkomers zijn immers niet noodzakelijk vertrouwd met het reilen en zeilen van de Vlaamse samenleving. Daarom is het noodzakelijk dat de doelgroep voor de cursussen MO uitgebreid wordt naar alle nieuwkomers: laag-, hoger- én hooggeschoold.

In mijn ogen moet het uiterlijk tegen 1 januari 2007 mogelijk zijn om aan 80 % van de nieuwkomers met een inburgeringscontract, lessen MO en de daarbij horende trajectbegeleiding aan te bieden. Dit betekent een verdubbeling van het huidige aanbod MO. Omdat het om een aanzienlijke financiële inspanning gaat, moeten echter eerst alle opties grondig onderzocht worden.

Zo wordt door het veld soms gesuggereerd dat dit probleem eigenlijk niet aan de orde is. Er bestaat in de centra voor volwassenenonderwijs (CVO) immers al een soortgelijke cursus (tot 240 u mét leerplannen), genaamd "Socio-culturele Integratie" (de zogenaamde Socio-cursus). Deze cursus wordt nu al gevolgd door heel wat nieuwkomers, aangezien er uitgebreid wordt gefocust op het verhogen van de educatieve en de sociale redzaamheid. Het grote verschilpunt met de cursussen MO in het onthaal-bureau is echter dat men de Socio-cursus pas kan volgen na 240 u Nederlandse taalles, aangezien de cursus integraal in het Nederlands wordt gegeven. De cursus MO daarentegen wordt in de taal van de nieuwkomer of in een aanverwante contacttaal gegeven.

Ik schaar mij volledig achter het beleidsvoorstel om de doelgroep voor de cursussen MO uit te breiden naar alle nieuwkomers. Daarnaast pleit ik er

echter voor om de verschillende opties eerst grondig te bestuderen alvorens een definitieve beslissing te nemen.

1. Welke beleidsvisie hanteert de minister terzake?
2. Zijn er concrete plannen om de cursus MO uit te breiden naar de hoger- en hooggeschoolde nieuwkomers?

Zo ja, werd reeds berekend hoeveel dit in totaal gaat kosten? Wat is de kostprijs van een cursus MO aan het onthaalbureau?

3. 4. Komt de Socio-cursus in aanmerking als "vervangmiddel" voor de cursus MO? Wat is de kostprijs van een dergelijke cursus?
5. Speelt de afweging tussen efficiëntie en kostprijs mee in een eventuele definitieve beslissing?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan vice-minister-president Vandenbroucke (vraag nr. 214) en aan minister Keulen (nr. 202).

Gecoördineerd antwoord

1. -2. Ik hecht veel belang aan de cursus maatschappelijke oriëntatie. Ik ben de mening toegedaan dat ook hogergeschoolde en hooggeschoolde nieuwkomers een dergelijk aanbod moeten kunnen volgen. Recentelijk werd door de Vlaamse regering beslist dat de onthaalbureaus cursussen maatschappelijke oriëntatie kunnen inrichten voor de hogergeschoolde en hooggeschoolde nieuwkomers. Ik verwijs hierbij naar de regeringsbeslissing van 29 april 2005 omtrent de inburgeringssubsidies 2005 voor de onthaalbureaus, waarbij het de bedoeling is om in de periode 15 mei 2005 tot en met 31 december 2005 o.a. een aanzet te geven tot een uitbreiding van het aanbod maatschappelijke oriëntatie.

In uitvoering van deze beslissing verlaat de Vlaamse regering de piste, zij het met een eerste beperkte aanzet, om enkel maatschappelijke oriëntatie aan laaggeschoolde nieuwkomers aan te bieden. In mijn globaal voorstel aan de Vlaamse regering m.b.t. de inburgeringssubsidies 2005, ben ik er van uitgegaan dat ongeveer 1 op 5 nieuwkomers op basis van 'eerder

verworven competenties' vrijgesteld zal worden van het volgen van een cursus maatschappelijke oriëntatie.

Volgens een recente raming zou de gemiddelde kostprijs voor een cursus maatschappelijke oriëntatie ongeveer 847 euro per nieuwkomer bedragen. De Vlaamse regering zou hiervoor ongeveer 1,9 miljoen euro bijkomend moeten vrijmaken om voor ongeveer 80% van het huidige bereik nieuwkomers in een aanbod maatschappelijke oriëntatie te kunnen voorzien.

3. Binnen het Onderwijs voor Sociale Promotie (OSP) omvat het Basisniveau NT2, richtgraad 1- niveau 1, 120 lesuren. Dit basisniveau biedt de cursist het absolute minimum aan, om te kunnen functioneren in een samenleving met het Nederlands als voertaal. De cursist wordt geconfronteerd met de praktische noden in een andere socio-culturele context, in dit geval de Vlaamse.

De contexten waarbinnen men taal aanreikt, zijn evenwichtig gespreid over bvb. volgende rubrieken: contacten met officiële instanties, leefomstandigheden, afspraken en regelingen, openbaar vervoer en privé-vervoer, voorlichtingsdiensten, gezondheidsvoorzieningen,...

Voor cursisten die nood hebben aan een grondigere kennismaking met de Vlaamse maatschappij, is er een traject Socio-Culturele Integratie ontwikkeld door de Dienst voor Onderwijsontwikkeling. Dit traject vormt een aanvulling op het NT2-traject. De opleiding Socio-Culturele Integratie omvat op niveau van Richtgraad 1, 180 lesuren en op niveau van richtgraad 2, 240 lesuren.

De cursisten Socio-Culturele Integratie dienen ofwel ingeschreven te zijn in een opleiding NT2 ofwel het basisniveau NT2 (Richtgraad 1, niveau 1, 120 lesuren) bereikt te hebben. De opleiding Socio-Culturele Integratie kan dus niet enkel na het basisniveau NT2 gevolgd worden, maar ook parallel met deze opleiding.

Op dit ogenblik kan dit aanbod reeds op vrijwillige basis door de nieuwkomers gevolgd worden. De kostprijs van deze opleiding binnen het Onderwijs voor Sociale Promotie is gelijk aan de kostprijs van een opleiding NT2

binnen het OSP. Deze kostprijsberekening werd opgenomen in de elementen van antwoord op de parlementaire vraag van 27 mei 2005 over 'Inburgeringsbeleid - Kostprijs', gesteld door de heer Bart De Wever.

U haalt terecht in uw analyse aan dat deze cursus enkel in het Nederlands gegeven wordt. De basiscompetenties die ingeoeffend worden tijdens deze cursus gebeuren dus uitsluitend in het Nederlands. Dit impliceert dat er minder diepgang mogelijk is dan bij een cursus maatschappelijke oriëntatie op het onthaalbureau, die in de moeder- of contacttaai verloopt van de nieuwkomer. De nieuwkomer kan immers best zo snel mogelijk het traject maatschappelijke oriëntatie volgen, zodat er onmiddellijk werk wordt gemaakt van het verhogen van zijn zelfredzaamheid. Ik vind het ook heel belangrijk dat er tijdens de cursus wordt stilgestaan bij het inburgeringsproces van de nieuwkomer m.n. dat hij kennis maakt met onze omgangsvormen, leefgewoonten, waarden en normen,...; en dat gebeurt bij voorkeur in een taal die de nieuwkomer reeds machtig is. Zoals u weet, zal ik ook op zeer korte termijn de inhoud van de cursus maatschappelijke oriëntatie bijsturen en wens ik dat er meer aandacht komt voor het onderdeel "waarden en normen".

Daarnaast meen ik dat de grote meerwaarde van een beleid t.a.v. nieuwkomers inhoudt dat het programma zo snel mogelijk na aankomst in ons land gevolgd wordt. Nieuwkomers zelf geven ook steeds aan dat men de cursus maatschappelijke oriëntatie best zo snel mogelijk na aankomst in ons land volgt. In deze zin, is de socio-cursus, mijns inziens, geen vervanging van de cursus maatschappelijke oriëntatie op het onthaalbureau.

4. In een goed beleid wordt er steeds rekening gehouden met o.a. kosten-baten-analyses. De vorige Vlaamse regering zag zich echter genooddakt om de maatregel te treffen waarbij enkel nog de laaggeschoolde nieuwkomers de cursus maatschappelijke oriëntatie bij het onthaalbureau konden volgen. Hierdoor wordt de doelstelling van het inburgeringsdecreet niet helemaal bereikt. Daarom streef ik zoveel mogelijk naar een volwaardige en kwaliteitsvolle cursus maatschappelijke oriëntatie, die kan gevolgd worden door alle nieuwkomers.

Tenslotte kan ik nog melden dat de Vlaamse regering op 29 april 2005 instemde met mijn voorstel om de Inspectie van Financiën te gelasten met een financiële audit van de volledige werking van de onthaalbureaus, met inbegrip van het aanbod maatschappelijke oriëntatie.